

JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARACH TRANSGRANICZNYCH – WNIOSKI Z BADAŃ

prof. dr hab. Tadeusz Borys
dr Bartosz Bartniczak

Jelenia Góra, 3 grudnia 2012 r.

- **PO EWT Polska-Saksonia 2007-2013**
- **Oś priorytetowa 1: Rozwój transgraniczny**
- **Dziedzina wsparcia 1.1: Gospodarka i nauka**
- **Kierunek działań 1.1.1: Intensyfikacja/wspieranie kontaktów gospodarczych i/lub naukowych**
- **Lead partner: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Katedra Zarządzania Jakością i Środowiskiem**
- **Partner projektu: Uniwersytet Techniczny w Dreźnie, Katedra Ładu Przestrzennego**
- **Okres realizacji: 18.10.2011-31.03.2014**

 Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: Inwestujemy w waszą przyszłość / Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft

 SNPL 2007-2013

Operationaler Programm des grenzüberschreitenden Zusammenarbeit Sachsen – Polen 2007-2013 / Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska – Saksonia 2007-2013

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego / Das Projekt wird durch die Europäische Union aus Mitteln des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung gefördert

Lebensqualität im Grenzraum

- Stärkung grenzüberschreitender Verflechtungen für eine nachhaltige Regionalentwicklung und -planung

Jakość życia w obszarze przygranicznym

- wzmocnienie ponadgranicznych przepływów dla wspólnego zrównoważonego rozwoju i planowania regionalnego

Partner wiodący projektu / Lead Partner des Projekts

 Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Katedra Zarządzania Jakością i Środowiskiem / Lehrstuhl für Qualitäts- und Umweltmanagement

Partner projektu / Projektpartner

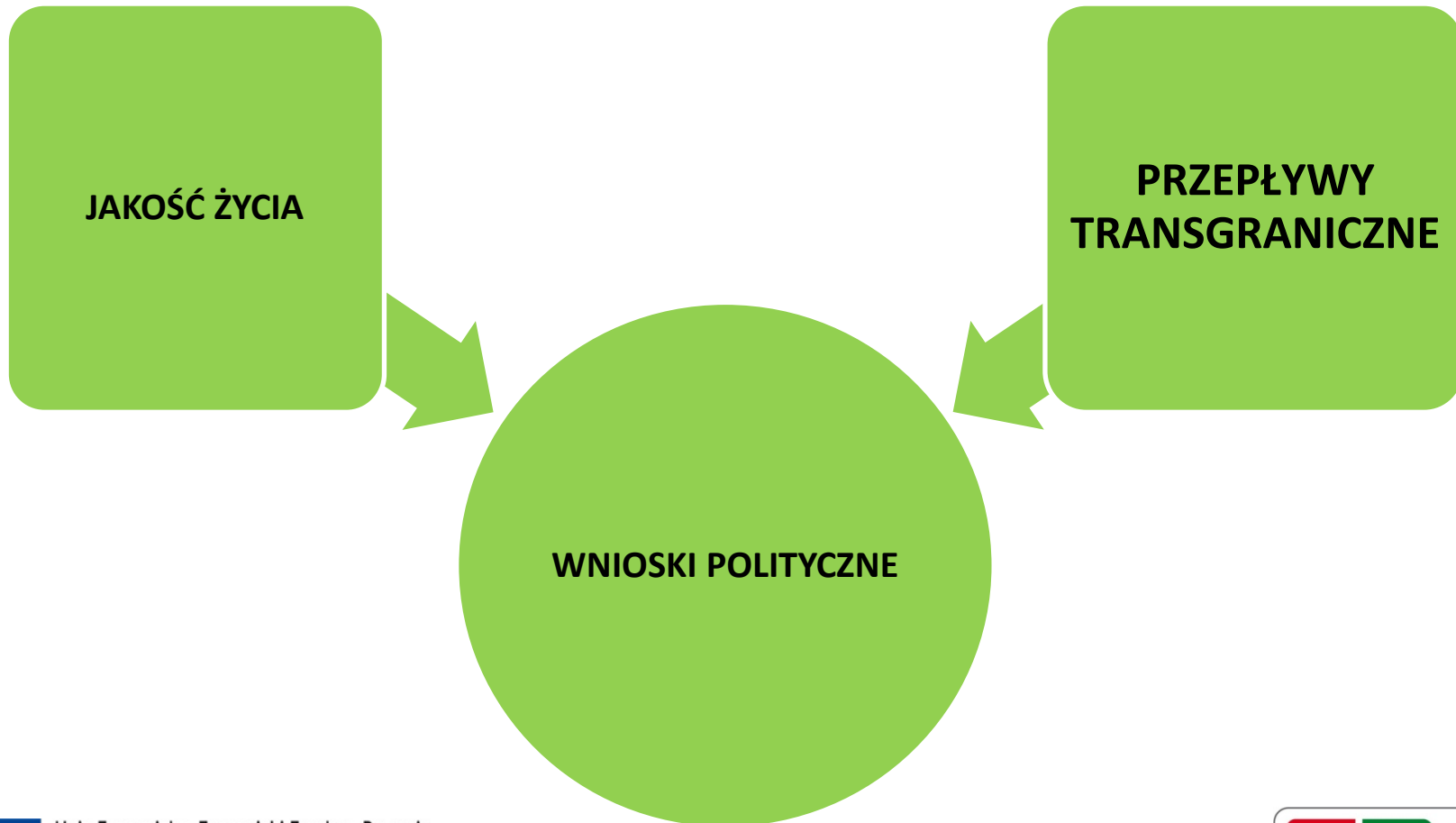
 TECHNISCHE UNIVERSITÄT DRESDEN

Katedra Ładu Przestrzennego / Lehrstuhl Raumordnung

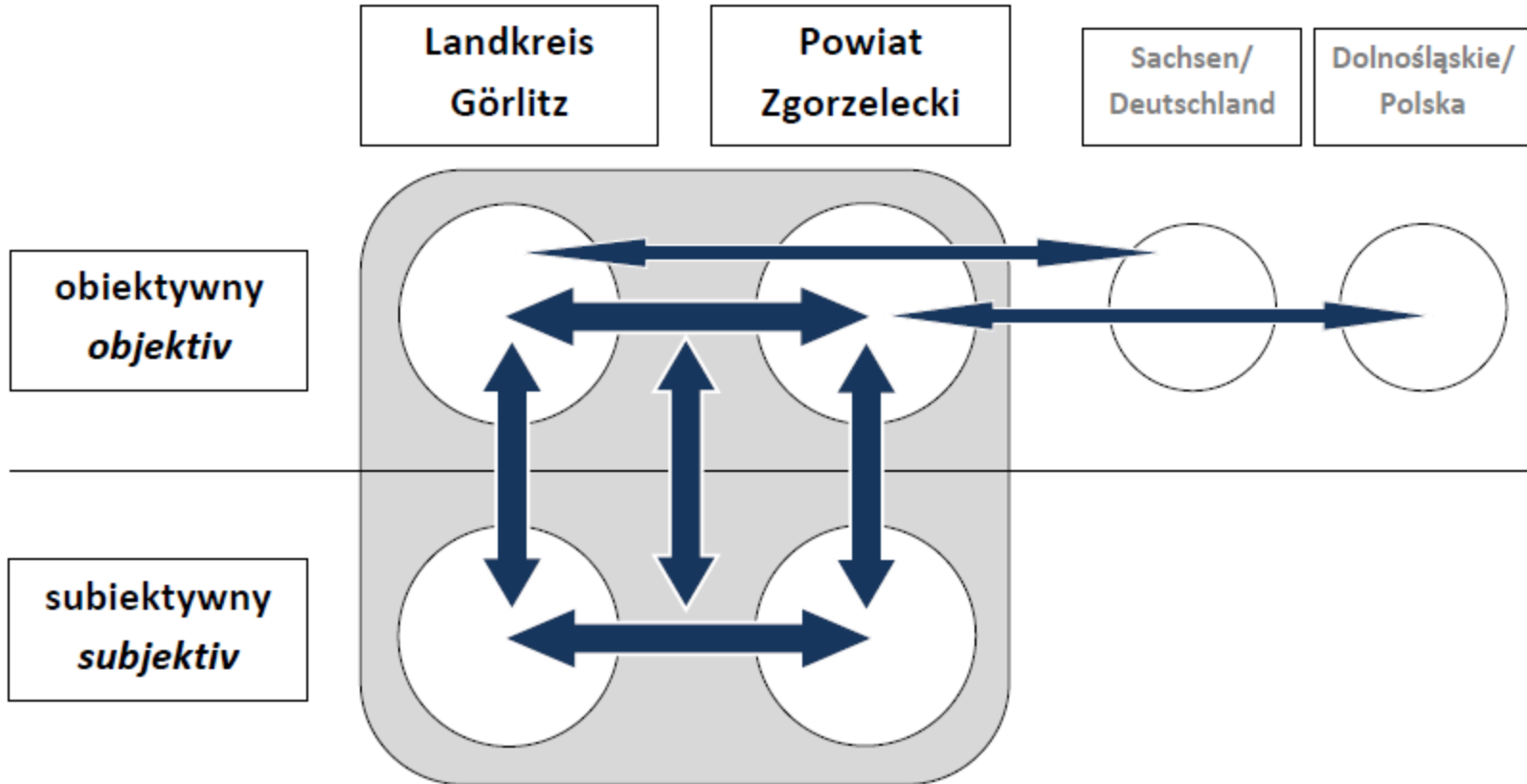
- obszar przygraniczny, obszarem peryferyjnym
- obszar przygraniczny, obszarem o dużym potencjale rozwojowym
- rozwinięta współpraca
- brak wiedzy na temat różnic w jakości życia
- wpływ jakości życia na przepływy transgraniczne
- wiedza przydatna przy tworzeniu wspólnych strategii

ZAKRES PROJEKTU

PŁASZCZYZNY ANALIZY

OBIEKTYWNA JAKOŚĆ ŻYCIA

ład

dziedzina

poddziedzina

wskaźnik

ŁAD SPOŁECZNO-INSTYTUCJONALNY

DZIEDZINA 1: DOSTĘP DO DÓBR

Poddziedzina 1.1: Mieszkalnictwo

Poddziedzina 1.2: Wyposażenie gospodarstw domowych

Poddziedzina 1.3: Finanse gospodarstw domowych

Poddziedzina 1.4: Urządzenia sieciowe

DZIEDZINA 2: ZDROWIE I OPIEKA ZDROWOTNA

Poddziedzina 2.1: Zgony

Poddziedzina 2.2: Zachorowalność

Poddziedzina 2.3: Dostępność

DZIEDZINA 3: UBÓSTWO I POMOC SPOŁECZNA

Poddziedzina 3.1: Ubóstwo

Poddziedzina 3.2: Pomoc społeczna

DZIEDZINA 4. EDUKACJA I WYKSZTAŁCENIE

Poddziedzina 4.1: Edukacja

Poddziedzina 4.2: Wykształcenie

DZIEDZINA 5: KULTURA I SPORT

Poddziedzina 5.1: Dostęp do kultury

Poddziedzina 5.2: Sport

DZIEDZINA 6: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Poddziedzina 6.1: Wypadki drogowe

Poddziedzina 6.2: Przestępczość

DZIEDZINA 7: DOBRE RZĄDZENIE

Poddziedzina 7.1: Otwartość i uczestnictwo

Poddziedzina 7.2: Zrównoważone finanse publiczne

DZIEDZINA 8: PARTYCYPACJA

Poddziedzina 8.1: Aktywność polityczna i obywatelska

ŁAD GOSPODARCZY
DZIEDZINA 9: RYNEK PRACY
Poddziedzina 9.1: Pracujący
Poddziedzina 9.2: Bezrobocie
Poddziedzina 9.3: Warunki pracy
DZIEDZINA 10: TRANSPORT
Poddziedzina 10.1: Infrastruktura transportowa
Poddziedzina 10.2: Dostępność
DZIEDZINA 11: SIŁA NABYWCZA
Poddziedzina 11.1. ?
DZIEDZINA 12: ZAPEWNIENIE BYTU
Poddziedzina 12.1. Wynagrodzenia

ŁAD ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY

DZIEDZINA 13. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Poddziedzina 13.1: Tereny zielone

Poddziedzina 13.2: Gospodarka wodno-ściekowa

Poddziedzina 13.3: Gospodarka odpadami

Poddziedzina 13.4: Zanieczyszczenie powietrza

Poddziedzina 13.5: Nakłady inwestycyjne

Poddziedzina 13.6: Bioróżnorodność

DZIEDZINA 14: ASPEKTY PRZESTRZENNY

Poddziedzina 14.1: Estetyka krajobrazu

Poddziedzina 14.2: Krajobraz wiejski i miejski

Poddziedzina 14.3: Planowanie przestrzenne

ŹRÓDŁA ZASILANIA

- Bank Danych Transgranicznych
- Bank Danych Lokalnych
- Roczniki Statystyczne Województwa Dolnośląskiego
- System Analiz Samorządowych
- Statistik Sachsen

WYKORZYSTANIE BANKU DANYCH TRANSGRANICZNYCH W MODULE

Jest:

- Mieszkalnictwo
- Zgony
- Dostępność służby zdrowia
- Kultura
- Wypadki drogowe
- Frekwencja wyborcza
- Bezrobocie
- Gospodarka wodno-ściekowa
- Gospodarka odpadami

Brakuje:

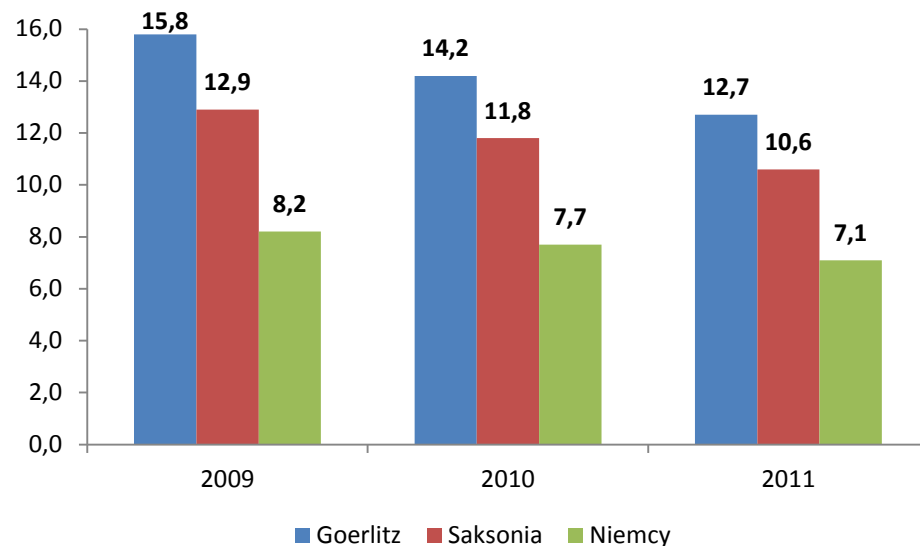
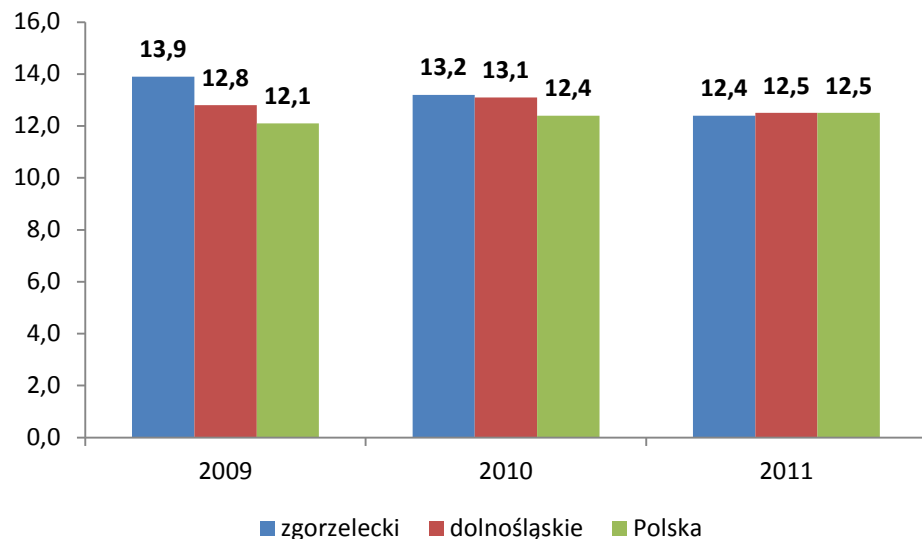
- Wyposażenie gospodarstw domowych
- Finanse gospodarstw domowych
- Urządzenia sieciowe
- Ubóstwo
- Pomoc społeczna
- Edukacja
- Wykształcenie
- Sport
- Przestępczość
- Finanse publiczne
- Pracujący
- Warunki pracy
- Infrastruktura transportowa
- Wynagrodzenia
- Tereny zielone
- Zanieczyszczenia powietrza
- Bioróżnorodność

Dziedzina 1: DOSTĘP DO DÓBR
Poddziedzina 1.1: Mieszkalnictwo

		2009	2010	2011
1.1.1. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m²)	zgorzelecki	24,2	24,5	.
	dolnośląskie	24,6	25,0	.
	Polska	24,6	24,9	.
	Goerlitz	39,1	42,3	42,8
	Saksonia	37,5	39,3	39,5
	Niemcy	42,5	42,8	.
1.1.2. Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie (osoby)	zgorzelecki	2,8	2,8	.
	dolnośląskie	2,7	2,7	.
	Polska	2,9	2,8	.
	Goerlitz	1,8	1,7	1,8
	Saksonia	1,8	1,8	1,8
	Niemcy	2,0	2,0	.
1.1.3. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (m2)	zgorzelecki	68,1	68,4	.
	dolnośląskie	67,1	67,4	.
	Polska	70,5	70,9	.
	Goerlitz	73,7	73,8	74,0
	Saksonia	70,0	70,2	70,3
	Niemcy	86,6	86,7	.
1.1.4. Przeciętna liczba osób na 1 izbę (osoby)	zgorzelecki	0,76	0,75	.
	dolnośląskie	0,74	0,73	.
	Polska	0,77	0,77	.
	Goerlitz	0,43	0,42	.
	Saksonia	0,44	0,44	.
	Niemcy	0,46	0,46	.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO (%)

BADANIE SUBIEKTYWNEJ JAKOŚCI ŻYCIA

- Ankieta PAPI
- Liczebność próby: 475 po każdej ze stron
- Poziom ufności: 0,95
- Maksymalny błąd szacunku 4,5%
- dobór próby:
  - miejsce zamieszkania
  - płeć
  - wiek

BUDOWA ANKIETY

Zapewnienie wysokiej zgodności wskaźników obiektywnych i subiektywnych. Oba zbiory powinny się wzajemnie uzupełniać aby w pełni kwantyfikować jakość życia w wyodrębnionych obszarach (dziedzinach) i aspektach szczegółowych.

Kwestionariusz ankiety składa się z:

- pytań ogólnych,
- pytań szczegółowych odnoszących się do kilku aspektów w ramach wyodrębnionej dziedziny (obszaru) jakości życia,
- W ramach pytań szczegółowych respondenci proszeni będą o **ocenę ważności** a także **ocenę stanu** poszczególnych aspektów w ramach dziedzin jakości życia.
- Tego typu podejście umożliwia m.in. wskazanie tych obszarów, które dla respondentów są najważniejsze i jednocześnie najniżej przez nich oceniane.

PRZYKŁAD PYTAŃ OGÓLNYCH

- **Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z poziomu bezpieczeństwa w swojej okolicy/ w miejscu zamieszkania?**
- **Czy jest Pan(i) zadowolony(a) ze swojej sytuacji materialnej i zawodowej?**
- **Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) ze swojego wykształcenia?**
- **Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) ze miejsca swojego zamieszkania?**
- **Podsumowując: Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) ze swojego życia?**

	Bardzo niezadowolony	Niezadowolony	Raczej niezadowolony	Raczej zadowolony	Zadowolony	Bardzo zadowolony
○	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Sehr unzufrieden	Unzufrieden	Eher unzufrieden	Eher zufrieden	Zufrieden	Sehr zufrieden

PRZYKŁAD PYTAŃ OGÓLNYCH

- **Jak bliskość granicy wpływa na Pani/Pana jakość życia?**
- **W jakim celu i jak często przekracza Pani/Pan granicę?**
- **Czy czuje się Pani/Pan przede wszystkim mieszkańcem?**
- **Jak Pani/Pan ocenia jakość informacji przekazywanych przez gminę?**
- **Jak Pani/Pan ocenia dostępność infrastruktury (urzędów, kin, teatrów, sklepów itp.) dla osób niepełnosprawnych?**
- **Jak ocenia Pani otwartość i tolerancję wobec ludzi odmiennej rasy, pochodzących z innego kraju lub regionu o odmiennych poglądach religijnych, światopoglądzie, orientacji seksualnej lub niepełnosprawnych?**

PRZYKŁAD PYTANIA SZCZEGÓŁOWEGO

Ocena <u>stanu środowiska przyrodniczego</u>
1. Dostęp i stan terenów zieleni (np. parków, skwerów, lasów)
2. Wizerunek miejsca zamieszkania (czystość i estetyka miejsc publicznych)
3. Jakość wody pitnej
4. Gospodarka odpadami (odbiór śmieci z gospodarstw domowych, dostępność pojemników na opady w miejscach publicznych, możliwości segregacji odpadów)
5. Jakość powietrza
6. Stan klimatu akustycznego (niskie zagrożenie hałasem)

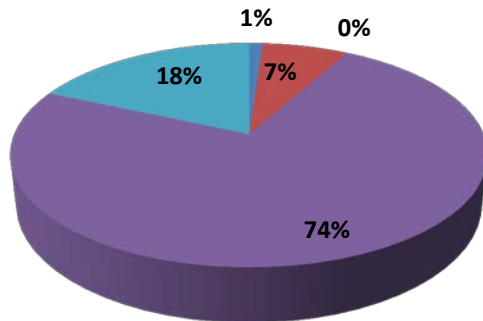
WAŻNOŚĆ				
1	2	3	4	5

OCENA STANU				
1	2	3	4	5

WYNIKI CZĄSTKOWE DLA STRONY POLSKIEJ - 471

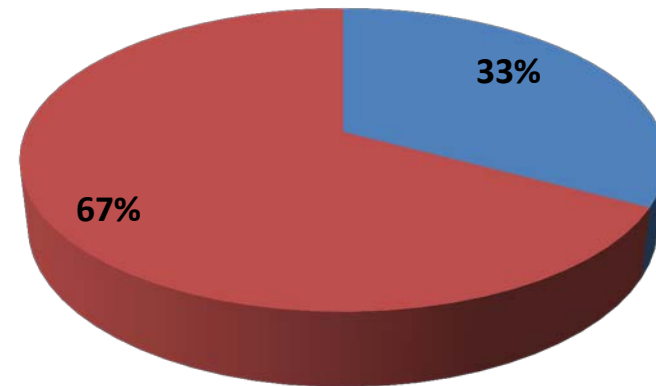

Jak bliskość granicy wpływa na Pani/Pana jakość życia?

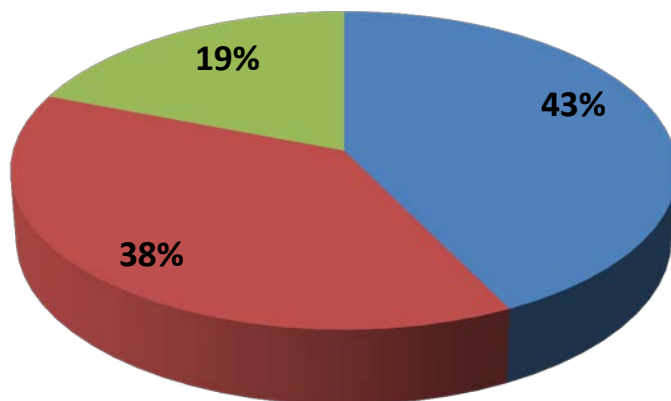
- **Bardzo negatywnie** ■ **Negatywnie**
- **Nie ma wpływu** ■ **Pozytywnie**
- **Bardzo pozytywnie**

Czy chciałaby Pani/Pan zmienić miejsce swojego stałego zamieszkania jeśli miałaby/miałby Pani/Pan taką możliwość?

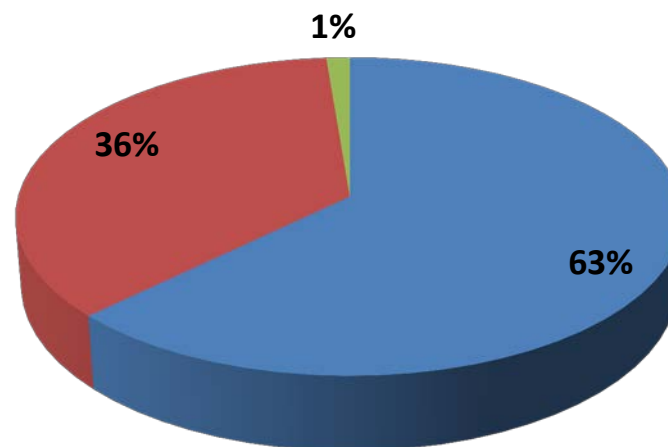
- **tak** ■ **nie**

Czy uważa Pani/Pan, że jakość życia w Pani/Pana okolicy

■ poprawia się ■ nie zmienia się ■ pogarsza się

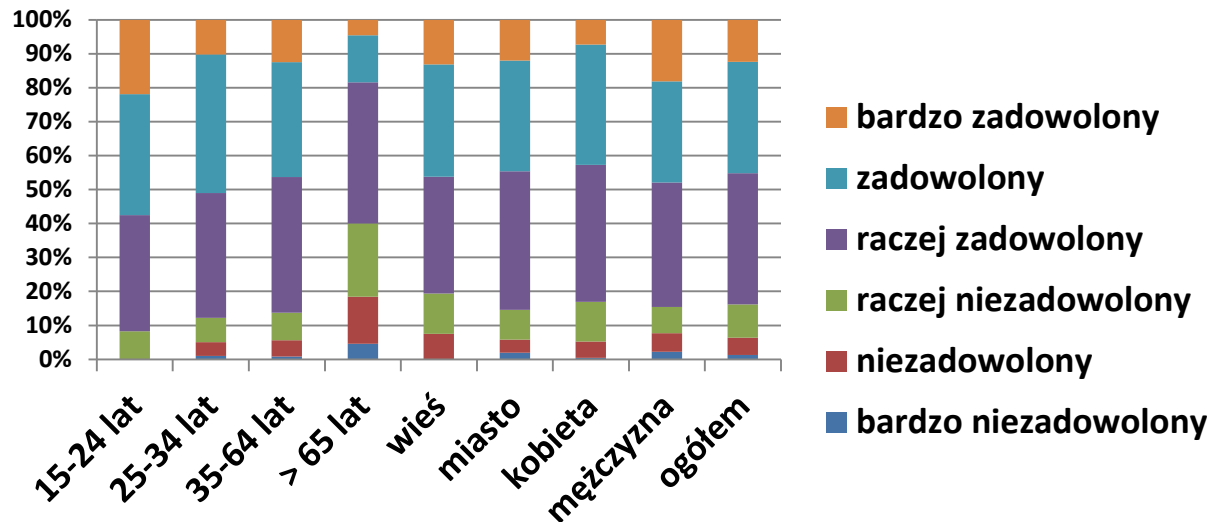
Czy uważa Pani/Pan, że jakość życia po drugiej stronie granicy jest:

■ lepsza ■ podobna ■ gorsza

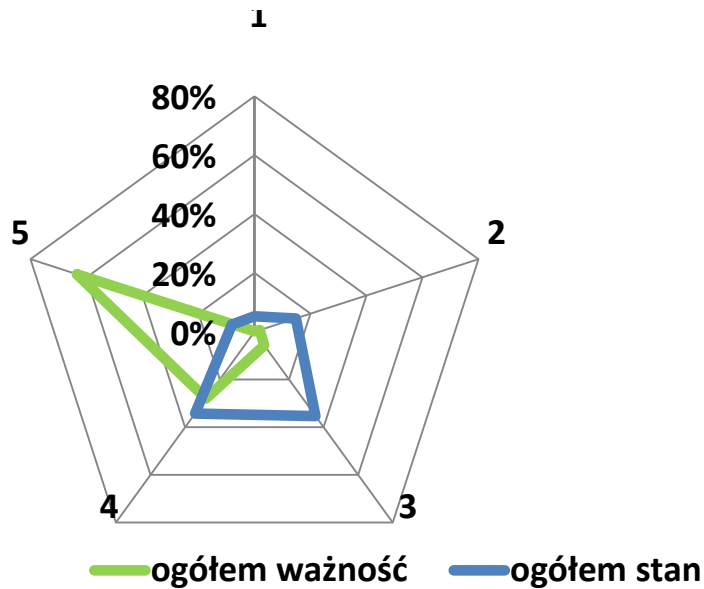
➤ Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) ze swojego zdrowia?

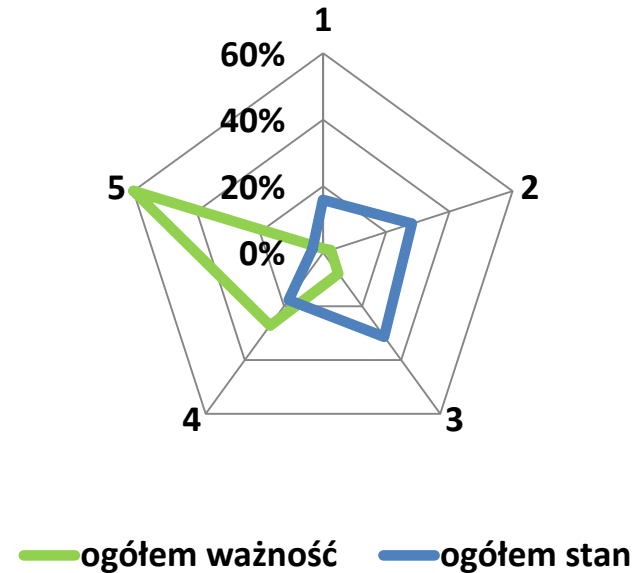
➤ Średnie ocena stanu zadowolenia

		15-24 lat	25-34 lat	35-64 lat	> 65 lat	Ogółem
kobieta	wieś	5,00	4,43	4,43	3,75	4,39
kobieta	miasto	4,38	4,42	4,27	3,67	4,22
mężczyzna	wieś	4,87	4,29	4,17	3,79	4,26
mężczyzna	miasto	4,84	4,50	4,59	3,08	4,49
	Ogółem	4,71	4,43	4,39	3,60	

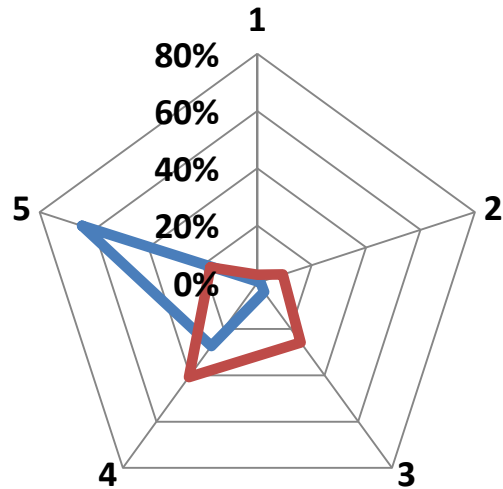
Dostęp do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej

Dostęp do lekarzy specjalistów

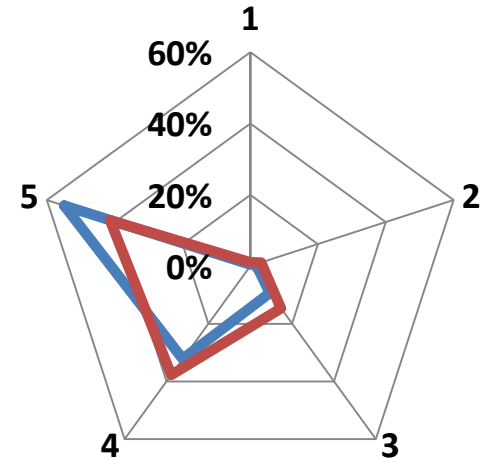

Funkcjonowanie pogotowia ratunkowego

— ogółem ważność — ogółem stan

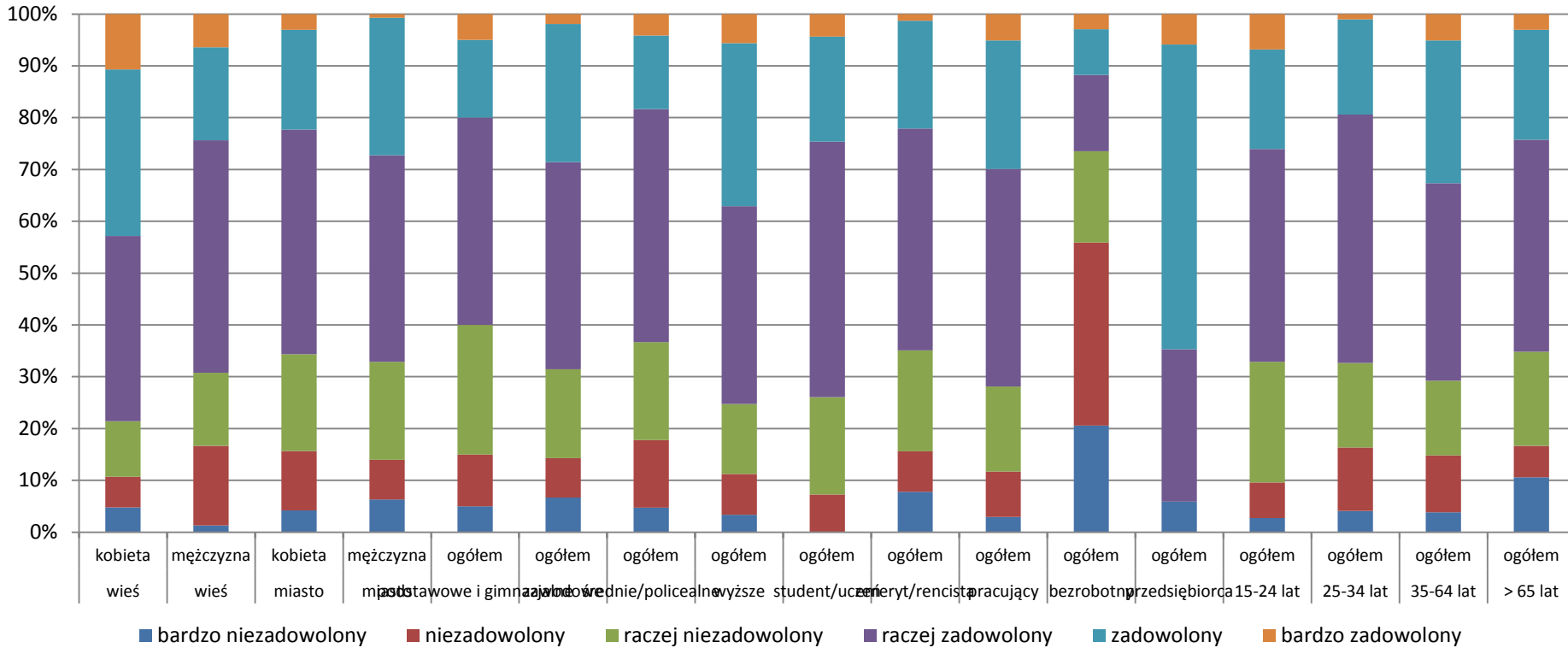
Dostęp do aptek

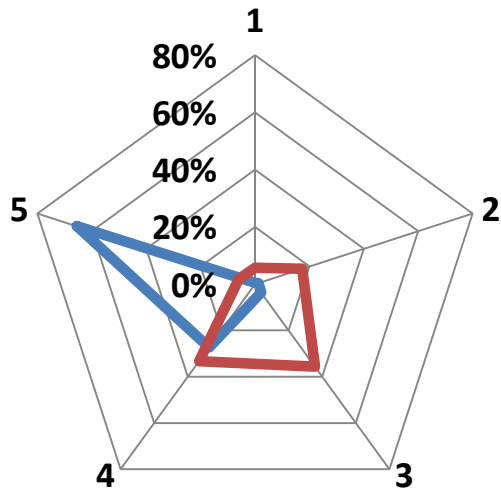
— ogółem ważność — ogółem stan

➤ Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) ze swojej sytuacji materialnej i zawodowej?

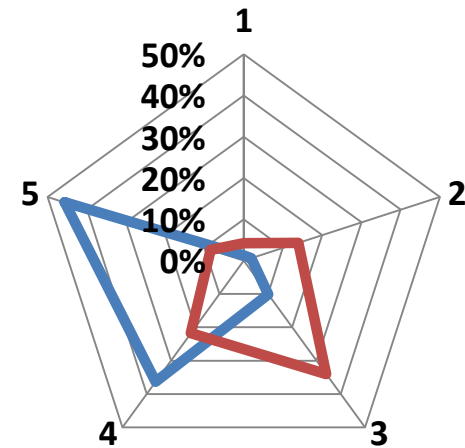

Ocena osobistej sytuacji finansowej

— ogółem ważność — ogółem stan

Zachowanie proporcji między czasem pracy a czasem wolnym

— ogółem ważność — ogółem stan

PODSUMOWANIE - PLANY

- warsztaty dla samorządowców – I, IV kwartał 2013 r.
- konferencja podsumowująca projekt – I kwartał 2014 r.
- raport z badania jakości życia – I kwartał 2013 r.
- raport z analizy przepływów transgranicznych – IV kwartał 2014 r.
- wydanie publikacji – I kwartał 2014 r.

Dziękuję bardzo za uwagę

bartosz.bartniczak@ue.wroc.pl

www.kzjis.ue.wroc.pl

